

## NOTAT TIL SAK 2/23

### Ny barnevernsreform/Oppvekstreformen

Barnevernsreformen, også kalt oppvekstreformen legger opp til at kommunene får økt faglig og økonomisk ansvar for barnevernet. Det overordnede målet med reformen er et bedre barnevern, der tjenestetilbudet skal kunne tilpasses lokale behov. Intensjonen med barnevernsreformen fra statens side er å gi kommunene incentiver og muligheter til mer forebygging og mer samarbeid på tvers av tjenester. Selv om reformen først og fremst regulerer barnevernet, er det enighet om at målene best oppnås gjennom endringer i hele oppvekstsektoren.

Ny barnevernsreform stiller krav om årlig rapportering om barnevernet til kommunestyret. Barnevernsreformen gir kommunene et større ansvar for barnevernet, både faglig og økonomisk. Det stiller krav til ledelse i barnevernet, til kommunenes styring av barnevernet og til det samlede familiestøttende arbeidet. Det vil kreve mer personalressurser på fosterhjemsarbeid. Det må påregnes økte utgifter for den enkelte kommune.

De konkrete endringene ved reformen:

- 1) Fullt økonomisk ansvar for ordinære fosterhjem, og økte kommunale egenandeler for bruk av spesialiserte hjelpetiltak, spesialiserte fosterhjem, institusjon og akutttiltak. Med barnevernsreformen får kommunene økt finansieringsansvar for tiltak i barnevernet. Dette skal gi kommunene bedre muligheter og sterkere insentiver til å prioritere forebyggende tilbud til barn og familier.
- 2) Kommunene får økt ansvar for fosterhjem.  
Bufetats betalingsansvar for ordinære fosterhjem (refusjonsordningen) oppheves. I dag har Bufetat medfinansieringsansvar for fosterhjem. Kommunen betaler utgifter opp til en fastsatt sats, og det fosterhjemmet koster utover denne satsen kan de søke om refusjon for.
- 3) Kommunen får et helhetlig ansvar for oppfølging og veiledning av fosterhjemmet. Som følge av barnevernsreformen blir omsorgskommunens ansvar for oppfølging av fosterhjemmet presisert i loven. Innholdet i oppfølgingsansvaret følger av fosterhjemsforskriften. Fra 2022 vil kommunen ha ansvar for all veiledning og oppfølging etter at barnet har flyttet inn i fosterhjemmet. Bufetat skal ikke lenger tilby generell veiledning av fosterhjem. Dette ansvaret ivaretas i dag ved at Bufetat tilbyr gruppeveiledning til alle fosterhjem det første året etter at barnet har flyttet inn i fosterhjemmet.
- 4) Lovfestet kommunal plikt til alltid å søke etter fosterhjem i barnets familie og nære nettverk. Tidligere var dette hjemlet i fosterhjemsforskriften, men er nå flyttet fra forskrift til lov (lovfesting). Vurderingen skal kunne dokumenteres. Bufetat skal fortsatt ha ansvar for rekruttering av fosterhjem.
- 5) Samlet ansvar for valg og godkjenning av fosterhjem i én kommune (omsorgskommunen). I dag er det omsorgskommunen (der barnet bor fra før) som har ansvar for valg av fosterhjem, mens det er fosterhjems kommunen (det fosterhjemmet ligger) som har ansvaret for godkjenning av fosterhjemmet. Ansvaret er derfor ofte delt mellom to kommuner. Som følge av barnevernsreformen skal ansvaret for både valg og godkjenning av fosterhjem samles hos omsorgskommunen. Departementet vil revidere fosterhjemsforskriften med sikte på å gi mer utdypende bestemmelser om kommunens oppfølgings- og veiledningsansvar for fosterhjem. Bufetat skal fortsatt ha ansvar for at fosterhjem får grunnleggende opplæring. Refusjonsordningen avvikles som følge av reformen, og kommunen får fullt finansieringsansvar for ordinære fosterhjem. Kommunene kompenseres gjennom en økning i rammetilskuddet når reformen trer i kraft.